

**GMINNY OŚRODEK  
POMOCY SPOŁECZNEJ**  
37-125 CZARNA, pow. Łańcut  
woj. podkarpackie  
tel./fax 17 226 23 25  
NIP 8151534028, REGON 690007016

# **Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej za 2022r.**

Podstawa prawna: art. 110, ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej  
(tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268)

# I. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

**Pomoc społeczna** jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

**Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:** ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159, ust.1, pkt.1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Zadania pomocy społecznej w gminach realizują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Gmina, realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Ośrodek pomocy społecznej wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się ustaleniami

rady gminy oraz wójta gminy.

**Prawo do świadczeń pieniężnych** z pomocy społecznej przysługuje:

- 1/osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776 zł**,
- 2/osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600 zł** przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych wcześniej.

**Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizuje zadania wynikające w szczególności z:**

- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023,
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych,
- Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych,
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

- Ustawy z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny,
- Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
- Ustawy z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym;
- Ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw oraz
- Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych,
- Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości,
- Ustawy z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych,
- Ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks Postępowania Administracyjnego,
- Ustawy z dnia 29 sierpnia 2009r. o ochronie danych osobowych,
- Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej.

## II. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

### Zadania zlecone:

1. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi -5 osób – 544 godziny - 20.975 zł
2. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd - 3 osoby- 36 świadczeń - 14.400 zł
- (+ wynagrodzenie dla kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej- 1 osoba – 12 świadczeń – 4.200 zł – ze środków własnych)

### Zadania własne:

- |  |            |
|--|------------|
| 1. zasiłki stałe- 36 rodzin                | 235.502 zł |
| 2. zasiłki okresowe-55 rodzin              | 147.999 zł |
| 3. usługi opiekuńcze- 13 osób              | 110.840 zł |
| 5. zasiłki celowe i w naturze- 163 rodziny | 319.441 zł |
| w tym: specjalne zasiłki celowe-37 rodzin  | 20.577 zł  |

6.sprawienie pogrzebu -1	3.030 zł
7.schronienie (opłata za pobyt w schroniskach dla bezdomnych osób – 2 osoby)	7.778 zł
8.odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej- 2 osoby	74.794 zł

### **Dożywianie- program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”**

<b>1.liczba osób objętych programem-</b>	<b>339 osób</b>
2.w tym: liczba osób korzystających z posiłku-	85 osób
liczba osób korzystających z zasiłku celowego –	325 osób
<b>3.koszt programu ogółem:</b>	<b>259.966 zł</b>
w tym: środki własne:	65.000 zł
środki z programu	194.966 zł
<b>4.koszt świadczeń:</b>	
posiłek- zasiłek celowy na posiłek	223.232 zł
obiady	36.734 zł

Dla 184 rodzin udzielono pomocy w postaci **pracy socjalnej** rozumianej jako działalność zawodową ,skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi (w tym dla 78 rodzin udzielono pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej).

Z 33 rodzinami prowadzono pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny.

Rozwiązywanie problemów klientów ośrodka pomocy społecznej wymaga szerokiej współpracy z instytucjami i organizacjami ,w tym: Komendą Powiatową Policji w Łąncucie, Powiatowym Urzędem Pracy w Łąncucie, Sądem Rejonowym w Łąncucie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łąncucie, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Łąncucie ,Polskim Czerwonym Krzyżem ,placówkami oświatowymi pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi ,placówkami medycznymi, domami pomocy społecznej ,zakładami opiekuńczo-leczniczymi, zakładami pracy oraz innymi instytucjami i organizacjami.

Na dzień 31.12.2022r. Gminę Czarna zamieszkiwało: 11.819 osób natomiast w 2022r. z różnych form pomocy społecznej (oprócz świadczeń rodzinnych) skorzystało: **296 rodziny / 500 osób w rodzinach/.**

**Głównym powodem** przyznania pomocy było:

- bezrobocie- 117 rodzin (tj.39 % rodzin korzystających z pomocy),
- ubóstwo- 117 rodzin (tj.36 % rodzin korzystających z pomocy),
- niepełnosprawność-107 rodzin (tj.36 % rodzin korzystających z pomocy),
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gosp. domowego- 34 rodziny (tj.11,5 % rodzin -korzystających z pomocy),
  
- długotrwała lub ciężka choroba- 101 rodzin (tj.34 % rodzin korzystających z pomocy),
- bezdomność- 3 osoby (tj.1,0 % rodzin korzystających z pomocy),
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 15 rodzin (tj.5,1 % rodzin korzystających z pomocy)

### **III. POMOC DLA UKRAINY**

Na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelom Ukrainy, którzy przebywali na terenie Gminy Czarna została udzielona następująca pomoc:

	Liczba osób	Koszt zadania
Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości <b>300 zł</b> na osobę na podstawie art.31 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	171	51 300
Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży na podstawie art.29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	33	3.968,00

### **Świadczenia pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy**

Od 16 marca 2022 r. osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w

związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogą otrzymać świadczenie w wysokości 40 zł za każdy dzień pomocy. Świadczenie przysługuje za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia, nie dłużej niż za okres 120 dni, od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższy okres wypłaty świadczenia może ulec przedłużeniu w wyjątkowych sytuacjach określonych w ustawie.

W roku 2022 do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnej wpłynęło 115 wniosków o wypłatę świadczeń pieniężnych z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, które obejmowały 230 obywateli tego kraju. Łączna kwota świadczeń pieniężnych wypłacona w roku 2022 przez tutejszy Ośrodek wyniosła 604 120,00 zł.

#### **IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej zajmuje się przyznawaniem i wypłatą świadczeń rodzinnych: zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich i jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych dla wszystkich uprawnionych osób.

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko w sytuacji, kiedy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł (lub 764 zł w sytuacji, kiedy w rodzinie jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności). O jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka mogą ubiegać się także rodzice, którym urodziło się dziecko. Dochód na osobę w rodzinie przy tej formie pomocy nie może przekroczyć 1.922 zł na osobę w rodzinie, a wysokość jednorazowej zapomogi wynosi 1.000zł.

**Realizacja w/wym. świadczeń w 2022 roku przedstawiała się następująco:**

**Rzeczywista liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenia rodzinne: 766 rodzin**

**Liczba wypłaconych świadczeń rodzinnych:**

**1. zasiłki rodzinne: 6.211 świadczeń**

**a/dodatki z tytułu:**

- urodzenia dziecka – 16 świadczeń,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 185 świadczeń,
- samotnego wychowywania dziecka – 156 świadczeń,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 673 świadczeń,

– rozpoczęcia roku szkolnego – 444 świadczenia (dla 444 dzieci) jednorazowo we wrześniu 2022r.

– podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 1.029 świadczeń,

– wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1.395 świadczeń.

**b/ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka** (art. 15 b) –68 świadczeń  
- dla 68 dzieci,

**2. świadczenie rodzicielskie** – 265 świadczeń,

Świadczenie rodzicielskie to forma pomocy skierowana do matek, które do tej pory nie miały żadnych praw do urlopów macierzyńskich. Do tej grupy należą w szczególności matki studiujące, pracujące na umowę o dzieło lub zlecenie, a także matki bezrobotne.

Po urodzeniu dziecka przysługuje im świadczenie rodzicielskie w wysokości 1.000 zł netto miesięcznie przez okres 52 tygodni.

**3) Świadczenia opiekuńcze**

**a/ zasiłki pielęgnacyjne** – 3.959 świadczeń,

Rok	2020	2021	2022
Liczba osób, którym przyznano zasiłki pielęgnacyjne	360	355	355

**b/ specjalny zasiłek opiekuńczy** – 137 świadczeń rocznie,

Specjalny zasiłek opiekuńczy to świadczenie przyznawane osobie, która nie może podjąć zatrudnienia ze względu na konieczność stałej opieki nad niepełnosprawnym dorosłym członkiem najbliższej rodziny. Specjalny zasiłek opiekuńczy wynosi od listopada 2018r. 620 zł miesięcznie.

Rok	2020	2021	2022
Liczba osób, którym	31	29	17

przyznano specjalne zasilki opiekuńcze			
--	--	--	--

**c/ świadczenie pielęgnacyjne – 1.090 świadczeń**

Świadczenie pielęgnacyjne to świadczenie przyznawane najczęściej rodzicom niepełnosprawnych dzieci, którzy nie mogą podjąć zatrudnienia ze względu na konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad swoim dzieckiem. Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest niezależnie od dochodu rodziny i w 2022r. wynosiło 2.119 zł miesięcznie (podlega corocznej waloryzacji).

Rok	2020	2021	2022
Liczba osób, którym przyznano świadczenia pielęgnacyjne	67	81	101

**d/ zasiłek dla opiekuna – 47 świadczeń rocznie, średnio 4 miesięcznie,**

**5) świadczenie pieniężne z ustawy „Za życiem”**

Od 1 stycznia 2017r. weszła w życie Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Zgodnie z zawartymi w ustawie przepisami w rodzinie, w której urodzi się żywe dziecko z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem lub nieuleczalną chorobą, która zagraża życiu dziecka, a powstała w prenatalnym okresie rozwoju lub podczas porodu przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tysięcy złotych.

W 2022 roku nie wypłacono żadnego świadczenia pieniężnego z tego tytułu.

## V. ŚWIADCZENIA ALIMENTACYJNE

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są przyznawane w przypadku, kiedy osoba mająca zasądzone alimenty na dzieci uchyla się od ich płacenia, a komornik nie może wyegzekwować zasądzonych należności z uwagi na brak majątku dłużnika.



Rok	2020	2021	2022
Rzeczywista liczba rodzin, którym decyzją przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego	29	26	25
Liczba osób objętych wypłatą z funduszu alimentacyjnego	42	46	37

Poza przyznawaniem i wypłatą świadczeń dla osób uprawnionych ośrodek prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

W tym celu prowadzi się współpracę z prokuraturą, urzędem pracy, komornikami sądowymi, urzędami gmin i miast oraz ośrodkami pomocy społecznej z terenu całej Polski.

Ponadto w ramach zawartej umowy dłużnicy alimentacyjni wpisywani są do rejestru dłużników w Krajowych Rejestrach Dłużników.

## VI. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował również zadania wynikające z **ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**.

Zadania związane z realizacją ustawy były realizowane poprzez prace Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych ,a miały na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej i ochronie ofiar przemocy.

W ramach procedury „Niebieskiej Karty” prowadzono w 2022 roku 31 spraw, a 24 osoby uznano za osoby poszkodowane na wskutek przemocy w rodzinie i wobec tych osób, ich rodzin oraz sprawców przemocy prowadzono przewidziane procedurami postępowanie.

W 2022 r. odbyło się cztery spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego; wpłynęło 20 Niebieskich Kart ,powołano 20 grup roboczych ,które odbyły 117 spotkań, wszystkich sprawców przemocy motywowano do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie w PCPR w Łańcucie; dwie osoby zostały zgłoszone do programu, jednak nie ukończyły programu. W 2022 roku kierowano nikogo do Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. W ramach prowadzonych postępowań w sprawie przemocy w rodzinie pracownicy Ośrodka uczestniczyli w przesłuchaniach w Komendzie Powiatowej Policji w Łańcucie oraz Sądzie Rejonowym w Łańcucie.

Rok	2020	2021	2022
Liczba prowadzonych Niebieskich Kart	22	34	31
Liczba utworzonych grup roboczych	14	27	20
Liczba spotkań grup roboczych	70	136	117

## VII. WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował w 2022r. **Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Zgodnie z art.191,ust.9 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka w wysokości:

– 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

–30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

–50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z realizacją tej ustawy w 2022 roku wydatkowano kwotę: 29.544,07 zł na pokrycie części kosztów pobytu 10 dzieci z terenu Gminy Czarna w rodzinach zastępczych ( dziewięcioro dzieci- rodziny zastępcze, jedno dziecko-instytucjonalna piecza zastępcza).Od 2015r. zadaniem gminy jest zatrudnienie asystenta rodziny. W 2022r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej zatrudnił jednego asystenta rodziny; koszty związane z zatrudnieniem wynosiły : 48.895,74 zł.

W 2022 roku asystent rodziny prowadził pracę z 13 rodzinami, a opieką objęto 23 dzieci.

Rok	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	10	10	10	13
Liczba dzieci w tych rodzinach	21	23	23	23

## VIII. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2022r. w domach pomocy społecznej przebywało dwóch mieszkańców Gminy Czarna – (osoby ze schorzeniami psychicznymi umieszczone w związku z postanowieniem sądu). Ze środków gminy w 2022r. na pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej wydatkowano kwotę: 74.794 zł.

## IX. USŁUGI OPIEKUŃCZE

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art.50 ustawy o pomocy społecznej. Zadaniem obowiązkowym gminy jest zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych osobom samotnym i z tej formy pomocy skorzystało w 2022 roku 11 osób.

**Usługi opiekuńcze** były wykonywane przez dwie opiekunki domowe /zatrudnione na 1,8 etatu/.

Koszt usług opiekuńczych w 2022 roku: 110.840 zł.

Innym zadaniem realizowanym przez Ośrodek (zadaniem zleconym) były **specjalistyczne usługi opiekuńcze u osób z zaburzeniami psychicznymi**. Z tej formy pomocy korzystało w 2022r. pięcioro dzieci.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze u osób z zaburzeniami psychicznymi są zadaniem zleconym finansowanym z dotacji z budżetu państwa. Koszt specjalistycznych usług opiekuńczych w 2022 roku wynosił: 20.975 zł.

## X. PROGRAM ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2022r. realizował program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”, który finansowany był ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Gmina Czarna/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej na realizację programu uzyskał kwotę: 48.854,53 zł. Program miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia osób niepełnosprawnych w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej polegały w szczególności na pomocy:

1) w wykonywaniu czynności dnia codziennego dla uczestnika Programu,

- 2) wyjściu, powrocie lub dojazdach z uczestnikiem Programu w wybrane przez uczestnika miejsca,
- 3) załatwianiu spraw urzędowych,
- 4) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy).

Asystenci osobiści osób niepełnosprawnych zrealizowali 1149,5 godzin usług dla osób niepełnosprawnych. Wsparciem projektu z terenu Gminy Czarna objęte zostały dwie osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności natomiast w ramach umowy zlecenie zatrudniono dwóch asystentów osobistych osób niepełnosprawnych.

## XI. KARTA DUŻEJ RODZINY

Od 2014 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizuje program dla rodzin wielodzietnych- Karta Dużej Rodziny. W ramach tego programu przyjęto w 2022 roku 184 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. Rodzinom na bieżąco udzielano informacji na temat ulg, zniżek i uprawnień przysługującym właścicielom KDR.

Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom, w których jest co najmniej troje dzieci i zapewnia zniżki między innymi przy zakupie żywności, odzieży, obuwia, książek, zabawek, środków czystości, paliwa oraz biletów wstępu do kina, muzeum, obiektów sportowych; uprawnia także do korzystania z ulg przy korzystaniu ze środków transportu publicznego, usług telekomunikacyjnych i niektórych usług bankowych.

Rok	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin, które otrzymały Kartę Dużej Rodziny	167	79	67	156 (408 wydanych kart)

## XII. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Do 30 maja 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował ustawę z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Zgodnie z tą ustawą od dnia 1 lipca 2019r. na każde dziecko w rodzinie przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500,00 zł miesięcznie bez względu na sytuację materialną rodziny. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Od dnia 1 czerwca 2022r. realizacją świadczeń wychowawczych zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Rok	2020	2021	2022
Liczba rodzin , którym wypłacono świadczenie wychowawcze	1.485	1.617	1.425

<b>Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie wychowawcze</b>	2.569	2.700	2.472
<b>Kwota wypłaconych świadczeń</b>	14.328.667,23	14.396.882,48	6.014.965,16
<b>Liczba wypłaconych świadczeń, w tym:</b>	28.712	29.007	12.005
<b>na pierwsze dziecko</b>	17.566	17.463	7.058
<b>na pozostałe dzieci</b>	11.146	11.544	4.947

### **XIII. DODATEK OSŁONOWY**

Od 04 stycznia 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował ustawę z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym. Dodatek ten jest świadczeniem, które miało za zadanie zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z przepisami przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

#### **Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:**

- Jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 400/500 zł\* przy założeniu że jej dochód nie przekroczy 2100 złotych,
- Gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 600/750 zł\* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 850 zł/1062,50 zł\* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 1150 zł/ 1437,50 zł\* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę.

\* Kwota dofinansowania uzależniona od źródła ogrzewania

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej wypłacił 1. 614 dodatków osłonowych na łączną kwotę 1 225 973,28 zł.

## XIV. DODATEK WĘGLOWY

W 2022 roku realizowano ustawę z dnia 5 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym; celem ustawy było wsparcie gospodarstw domowych w pokryciu kosztów wynikających ze wzrostu cen węgla kamiennego i paliw węglopochodnych. Realizacja ustawy polegała na przyjmowaniu wniosków o wypłatę dodatku węglowego od mieszkańców oraz weryfikacji złożonych wniosków (w innymi: weryfikacja złożonych deklaracji o źródłach ogrzewania do CEEB, weryfikacja danych z rejestru mieszkańców, sprawdzanie złożonych deklaracji śmieciowych) wprowadzanie danych (dane osobowe, nr konta bankowego), przeprowadzeniu postępowań administracyjnych w tym także wywiadów środowiskowych oraz wypłacie świadczeń. Ogółem wypłacono 2.135 dodatków węglowych na kwotę: 6.405.000 zł.

## XV. DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH Z TYTUŁU WYKORZYSTYWANIA NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw wprowadziła dodatki na zakup opału dla gospodarstw domowych i podmiotów wrażliwych dotyczące niektórych źródeł ciepła. Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

1. kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
2. kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo
3. kocioł olejowy

zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

### **Jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych wyniósł:**

- **3000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo inny rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;

- **1000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane drewnem kawałkowym;
- **500 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- **2000 zł** – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej pozytywnie zweryfikował 203 wnioski o dodatki dla gospodarstw domowy na łączną kwotę 291 210,00 zł.

Wyszczególnienie		Liczba wniosków	Kwota dodatków	Łączna kwota wypłaconych dodatków
Dodatki dla gospodarstw domowych przyznane na podstawie wniosków	pelet drzewny lub inna biomasa	43	129 000,00	291 210,00
	drewno kawałkowe	153	153 000,00	
	gaz LPG	7	3 500,00	
	olej	0	0,00	

## XVI. REALIZOWANE PROJEKTY

### Projekt pn. „Reintegracja osób zagrożonych marginalizacją społeczną w gminie Czarna”

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował projekt pn. „Reintegracja osób zagrożonych marginalizacją społeczną w gminie Czarna”, w ramach którego zrekrutowano 30 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zamieszkujących teren gminy Czarna, korzystających lub kwalifikujących się do objęcia wsparciem pomocy społecznej. W ramach tego projektu przeprowadzono diagnozę sytuacji problemowej każdego uczestnika projektu oraz opracowano indywidualne ścieżki reintegracji. Wszyscy uczestnicy projektu wzięli udział w treningu kompetencji życiowych, treningu postaw przedsiębiorczych oraz warsztatach nowych technologii. Dodatkowo każdy z uczestników miał zapewnione indywidualne doradztwo zawodowe. Ponadto prowadzono indywidualne wsparcie psychologiczne, psychospołeczne i terapeutyczne zgodnie z potrzebami uczestników projektu. W lipcu i sierpniu 2022 r. 25 uczestników projektu wzięło udział w kursach zawodowych: kurs opiekuna osób starszych, kurs pomocy kuchennej, kurs garncarski, kurs ogrodnika terenów zieleni, kurs kasjer/sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej. Wszystkim uczestnikom kursów wypłacano stypendium szkoleniowe. W okresie od 01 września 2022 r. do 30 listopada 2022 r. 7

uczestników projektu odbywało staże zawodowe, w trakcie których mogli nowo nabyte umiejętności zastosować w praktyce. W trakcie trwania projektu wszyscy uczestnicy byli objęci pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych z tutejszego Ośrodka.

### **Projekt pn. „Poprawa do usług wsparcia rodziny”**

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej rozpoczął realizację projektu pn. „Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny, w którym udział bierze 24 rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu gminy Czarna, korzystających lub kwalifikujących się do objęcia wsparciem pomocy społecznej. Ponadto są to rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodziny z niepełnosprawnymi członkami tych rodzin oraz rodziny wielodzietne i takie, które korzystają z PO PŻ. W ramach projektu pracownicy socjalni przeprowadzili diagnozę sytuacji problemowej każdej rodziny biorącej udział w projekcie oraz opracowali wspólnie z tymi rodzinami indywidualne ścieżki wsparcia. Ponadto, każdy z uczestników projektu został objęty ubezpieczeniem NNW na cały okres trwania projektu. W roku 2022 w ramach wsparcia 43 rodziców przeprowadzono warsztaty umiejętności wychowawczych oraz warsztaty edukacyjno-profilaktyczne w zakresie problemu alkoholowego. Dodatkowo rodzice uczestniczą w spotkaniach Samopomocowej Grupy Wsparcia. W czasie odbywania się zajęć dla rodziców, dzieci, które z nimi przybyły mają zapewnioną opiekę, którą świadczy Ośrodek Garncarski. Rodzice biorący udział w projekcie uczestniczą także w indywidualnych konsultacjach z psychologiem, doradcą zawodowym, socjoterapeutą, terapeutą ds. uzależnień – zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami. W ramach projektu wsparciem objęto również 37 dzieci w wieku od 5 do 18 lat, w ramach którego dzieci uczęszczają na warsztaty edukacyjne. W roku 2022 r. odbywały się warsztaty dietetyczne/zdrowego żywienia oraz warsztaty profilaktyki uzależnień (nikotyna, alkohol, narkotyki). Dodatkowo dzieci biorące udział w projekcie objęte są indywidualnym wsparciem pedagoga, logopedy i socjoterapeuty – zgodnie z ich potrzebami.

### **Projekt „Kompleksowy program wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów nieformalnych”,**

W roku 2022 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizował projekt pt. „Kompleksowy program wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów nieformalnych” Wsparciem w ramach projektu objęto 30 osób starszych/potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, powyżej 60 roku życia oraz 30-u opiekunów nieformalnych pełniących funkcję opiekuńczą w stosunku do ww. osób. Okres realizacji projektu to 01.07.2021r. – 30.09.2023r., a jego wartość całkowita wynosi 990 150,00 zł (wartość dofinansowania



930 735,25zł). W ramach projektu realizowano wsparcie w w trzech poniższych modułach, w zależności od przynależności do zrekrutowanej grupy:

- a. moduł usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych na rzecz osób starszych/potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu:
  - usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
  - wypłata świadczeń pieniężnych na rzecz Uczestników projektu;
- b. moduł teleopieki polegający na reagowaniu na sytuacje zagrożenia, a w przypadku ich wystąpienia wezwanie pomocy lub przekazywanie wiadomości opiekunowi, w ramach którego zakupiono: bransoletki/opaski życia (30 szt.), czujniki: czadu, dymu, gazu (po 30 szt.) oraz abonament telefoniczny i internetowy dla 30 OPW;
- c. moduł działań wspierających opiekunów nieformalnych w opiece domowej:
  - wsparcie grupowe, obejmujące 3 bloki szkoleniowe z zakresu:
    - pierwszej pomocy przedmedycznej,
    - opieki domowej nad OPW,
    - rehabilitacji domowej OPW,
  - wsparcie indywidualne:
    - poradnictwo psychologiczne,
    - poradnictwo prawne.

## **XVII. CENTRUM OPIEKUŃCZO - MIESZKALNE W WOLI MAŁEJ**

Od 1 lipca 2022 roku działa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Woli Małej. Placówka powstała w ramach resortowego Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Centra opiekuńczo-mieszkalne, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Jest przeznaczona dla dorosłych osób niepełnosprawnych legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Celem powstania Centrum jest wspieranie osób niepełnosprawnych poprzez:

- umożliwienie im warunków do niezależnego, samodzielnego i godnego funkcjonowania na miarę ich potrzeb i możliwości,
- poprawę jakości życia w środowisku lokalnym,
- włączenie do życia w społeczności lokalnej,
- zapewnienie opieki i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia,
- odciążenie faktycznych opiekunów osób niepełnosprawnych

Rekrutację prowadzi oraz wydaje decyzje o skierowaniu do Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Woli Małej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej. Wydanie decyzji kierującej do COM jest poprzedzone wywiadem środowiskowym w miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej oraz zaświadczeniem lekarskim.

W 2022 roku wydano 12 decyzji kierujących na pobyt dzienny.

## **XVIII. KADRA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ**

Utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art.17,ust.18 ustawy z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej.

Do realizacji zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej zatrudniał w 2022 roku: dyrektora, 5 pracowników socjalnych (ustawowy wymóg to 1 pracownik na 2.000 mieszkańców), asystenta rodziny, 4 pracowników do obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych, dodatków osłonowych, dodatków węglowych, dodatków dla gospodarstw domowych z tytułu wzrostu cen innych źródeł ciepła, karty dużej rodziny, zaświadczeń do programu „Czyste powietrze”) 2 opiekunki domowe (1,8 etatu), pięciu terapeutów w ramach umowy- zlecenia świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz referenta (1/2etatu).

## **XIX. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ**

W roku sprawozdawczym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej współpracował z **Polskim Czerwonym Krzyżem** i w ramach tej współpracy podpisano i realizowano porozumienie dot. udziału w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 .Zadaniem Ośrodka było kwalifikowanie osób potrzebujących i wydawanie skierowań ,a następnie transport żywności z magazynów PCK w Strzyżowie i wydawanie żywności.

Z tej formy pomocy skorzystało 345 osób, którym przekazano żywość w następującym asortymencie: groszek z marchewką: 3.315 sztuk , koncentrat pomidorowy :5.277 sztuk ,  
powidła śliwkowe:3.315 sztuk, makaron jajeczny: 6.258 sztuk , mleko UHT :2.544 sztuk, szynka drobiowa : 3.660 sztuk , szynka wieprzowa mielona : 2.070 sztuk, filet z makreli: 2.544 sztuk, olej rzepakowy : 318 sztuk.

## **CZYSSTE POWIETRZE**

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska, a także poprzez odesłanie do przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych począwszy od października 2020r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej realizuje zadania z zakresu przyjmowania żądania wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób ubiegających się o dofinansowanie z Programu „Czyste Powietrze”. Powyższe zaświadczenie stanowi załącznik do wniosku składanego do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w celu uzyskania dofinansowania z Programu „Czyste Powietrze”.

W 2022 r. tutejszy Ośrodek wydał 76 zaświadczeń.

## XX. PODSUMOWANIE

	Liczba decyzji			Kwota świadczeń		
	/ inf.					
Rok/wybrane świadczenia	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Świadczenia rodzinne	1.001	880	700	4.469.572,98	4.313.455,15	4.381.230,00
Świadczenia alimentacyjne	36	36	46	216.049,68	189.208,67	165.126,56
Świadczenia wychowawcze	175	22	9	14.328.667,23	14.396.882,48	6.014.965,16
Dodatek węglowy			2.150			6.405.000,00
Dodatki dla gosp. domowych- inne źródła ciepła			205			291.210,00
Ukraina (w tym: zasiłek 300 zł ,posiłek, zasiłek na pokrycie kosztów zakwaterowania)						659.388,00
Świadczenia pomocy społecznej	575	530	677	931.241,63	911.741,00	1.051.395,46
Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych	691	709	826			

## Ogółem w 2022 roku:

**1. Wydano: 3.787 decyzji administracyjnych /informacji o przyznaniu świadczenia** (poprzedzonych wywiadem środowiskowym, przyjęciem wniosku ,prowadzonym postępowaniem, związanym z pozyskiwaniem danych m. innymi poprzez system Emp@tia, pisemnym wystąpieniem do zakładów pracy, zakładu ubezpieczeń społecznych ,urzędów skarbowych, komorników, wprowadzeniem danych do programów informatycznych, przygotowaniem list wypłat),

**2. Przyznano i wypłacono** klientom Ośrodka świadczenia na łączną kwotę: **19.004.315,18 zł.**

**3.** W celu realizacji zadań wynikających z przedstawionych na wstępie aktów prawnych oraz wymagań ministerstw w tym zakresie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej wszystkie stacje robocze (stanowiska komputerowe) działają w ramach sieci komputerowej oraz pracownicy mają obowiązek samodzielnego pozyskiwania danych niezbędnych do rozpatrzenia spraw klientów poprzez system Emp@tia umożliwiający m. innymi pozyskiwanie danych z baz danych zakładu ubezpieczeń społecznych, urzędu pracy, ewidencji ludności, urzędu skarbowego.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej do obsługi realizowanych zadań działają następujące **programy komputerowe: POMOST (pomoc społeczna) , AMAZIS (świadczenia rodzinne), NEMEZIS (fundusz alimentacyjny), IZYDA (świadczenia wychowawcze), SEPI (pomoc społeczna) ,KDR (karta dużej rodziny) PŁATNIK (ubezpieczenia społeczne), ETER (program „Czyste Powietrze”), INDRA (dodatki osłonowe), ATAR (dodatki węglowe), ELPIS (pomoc dla obywateli Ukrainy), TARA (dodatki-inne źródła ciepła).**

**4. W 2022r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnej zostały przeprowadzone kontrole:**

- 1) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Rzeszowie,
- 2) przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie – kontrola realizacji projektu „Reintegracja osób zagrożonych marginalizacją społeczną w Gminie Czarna”,
- 3) przez Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie – kontrola realizacji projektu „Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny”

**5.** Prowadzono współpracę ze szpitalami z Rzeszowa, Przeworska ,Leżajska, Mielca w sprawach dotyczących mieszkańców gminy (m.innymi: kontakt z rodziną, zabezpieczanie opieki po powrocie do domu, dostarczanie dokumentów dot. ubezpieczenia zdrowotnego),

**6.** W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy realizowano nowe zadania polegające na wypłacie świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy, którzy znaleźli się na terenie Gminy Czarna po wybuchu wojny ,wypłacano świadczenia pieniężne dla rodzin z terenu gminy, które zapewniały mieszkanie i wyżywienie dla obywateli Ukrainy, zapewniano obiady w stołówkach *szkolnych dla dzieci ukraińskich* , które uczęszczały do szkół i przedszkoli na terenie gminy,

**7. W związku ze wzrostem cen realizowano nowe zadanie – przyznawanie i wypłacanie dodatków osłonowych – świadczeń, które miały za zadanie zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności oraz nowe wsparcie dla obywateli związane ze wzrostem cen węgla - dodatki węglowe oraz dodatki dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła.**

## **XXI. POTRZEBY**

Analiza realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej zadań przedstawionych w niniejszym sprawozdaniu pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej ;należy do nich w szczególności:

1.Realizacja zadań wynikających z ustaw należących do zadań (zleconych, własnych, wynikających z programów rządowych) realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej- zabezpieczenie środków finansowych oraz pracowników do realizacji w/wym. zadań,

2.Realizacja strategii, programów ,a w szczególności:

- 1) Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarna
- 2) Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny,
- 3) Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

3.Podejmowanie działań wynikających z sytuacji demograficznej mających na celu zapewnienie wsparcia i odpowiedniej pomocy dla osób starszych; w szczególności poprzez organizację usług opiekuńczych i zapewnienie środków finansowych na pokrycie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej,

4. Realizacja projektów współfinansowanych z funduszy europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020 (1.Kompleksowy program wsparcia osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz ich opiekunów nieformalnych,2) Reintegracja osób zagrożonych marginalizacją społeczną w gminie Czarna, 3) Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny) oraz zapewnienie środków finansowych na zachowanie trwałości projektów.

DYREKTOR  
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Czarnej  
*Ewa Moskwa*  
Ewa Moskwa